

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคประชาชนชาติไทย

๑. ความเป็นมาและข้อเท็จจริงโดยสรุป

นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๙ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคประชาชนชาติไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สรุปได้ว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคประชาชนชาติไทย เป็นพรรคการเมือง เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๘ ซึ่งพรรคประชาชนชาติไทยจะต้องดำเนินการให้มีสมาชิก ตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป อย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ภายในวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๙ อันเป็นวันครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคประชาชนชาติไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๙

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้มีหนังสือแจ้งให้พรรคประชาชนชาติไทยดำเนินการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๙ นับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคประชาชนชาติไทย จนครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ในวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๕๙ แต่พรรคประชาชนชาติไทยไม่ดำเนินการใด ๆ ให้เป็นไปตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ เป็นเหตุให้พรรคการเมืองย่อมนเล็กหรือยุบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

พรรคประชาชนชาติไทยได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาต่อศาลรัฐธรรมนูญ เมื่อวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๙ ยอมรับว่า พรรคประชาชนชาติไทยไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคประชาชนชาติไทย

๒. ประเด็นเบื้องต้น

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นกรณีตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง จึงรับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

๓. ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคประชาชนชาติไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) เนื่องจากไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๙ หรือไม่

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๙ บัญญัติให้ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาคและจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนด และมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา ซึ่งนายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับจดแจ้งการจัดตั้งพรรคประชาชนชาติไทย

เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๔๘ และได้แจ้งให้พรรคประชาชนชาติไทยดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๙ แล้ว ข้อเท็จจริงปรากฏว่า ภายในวันที่ ๑๒ มิถุนายน ๒๕๔๙ อันเป็นวันที่ครบกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนจัดตั้งพรรคประชาชนชาติไทย พรรคประชาชนชาติไทยไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๒๙ ประกอบกับพรรคประชาชนชาติไทยมีหนังสือชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญยอมรับว่าพรรคประชาชนชาติไทยไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ และขอให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคประชาชนชาติไทย กรณีจึงมีเหตุที่จะสั่งให้ยุบพรรคประชาชนชาติไทย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ขอบที่ศาลรัฐธรรมนูญจะสั่งให้ยุบพรรคประชาชนชาติไทยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

๔. ผลคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญจึงสั่งให้ยุบพรรคประชาชนชาติไทย

องค์คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ นายอุระ หวังอ้อมกลาง นายจุมพล ณ สงขลา นายปรีชา เฉลิมนิชย์ นายผัน จันทรปาน นายจิระ บุญพจนสุนทร นายมานิต วิทยาเต็ม นางเสาวนีย์ อัครโรจน์ นายนพดล เสงเจริญ นายสุวิทย์ ธีรพงษ์ นายมงคล สระฐาน นายศักดิ์ เตชาชาญ พลตำรวจเอก สุวรรณ สุวรรณเวช นายสุธี สุทธิสมบูรณ์ และนายอภิัย จันทนกุลกะ

หมายเหตุ ประกาศราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๒๓ ตอนที่ ๑๐๗ ก
วันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๔๙

ย่อโดย นางนันทน์ภัส อุดมรัตน์นันท์
กลุ่มงานคดี ๔